

MARC D'ACTUACIÓ DELS CREDA 2012

ÍNDEX / GUIÓ DE TREBALL

1. Introducció.
 - 1.1. Presentació del Marc d'Actuació dels CREDA 2012.
 - 1.2. Els CREDA i el context normatiu.
 - 1.3. Marcs teòrics referents.
2. Criteris d'atenció dels CREDA.
 - 2.1. Comportaments lingüístics.
 - 2.2. Variables que orienten la resposta educativa.
 - 2.3. Concreció de l'atenció específica.
 - 2.4. Criteris de finalització de l'atenció.
3. Organització i funcionament.
 - 3.1. Perfils professionals.
 - 3.1.1. Audioprotetistes.
 - 3.1.2. Logopedes.
 - 3.1.3. Psicopedgogs/es.
 - 3.2. Unitats de funcionament.
 - 3.2.1. Unitat de valoració i orientació (objectiu, actuació, organització i perfils professionals).
 - 3.2.2. Unitat de seguiment educatiu (objectiu, actuació, organització i perfils professionals)
 - 3.2.3. Unitat d'actualització i tecnologia (objectiu, actuació, organització i perfils professionals)
4. Modalitats d'atenció psicolingüística, audiològica/audioprotètica, logopèdica, educativa.

1. Introducció.

1.1. Presentació del Marc d'Actuació dels CREDA 2011.

L'actual "Marc d'actuació dels CREDA de 2012, igual que l'anterior, és un document de caràcter tècnic, situat entre el contingut normatiu i la concreció dels plans de treball adaptats a les diferents necessitats existents.

El Marc d'Actuació dels CREDA (MAC-12) també estableix, per a tots els CREDA, unes línies bàsiques d'actuació als centres docents necessàries per orientar i organitzar l'atenció educativa a l'alumnat amb un retard o alteració del desenvolupament del llenguatge i llurs famílies.

El present document, així com l'anterior, fa referència al segon cicle d'educació infantil i a l'educació primària, però en els casos d'alumnes amb pèrdues auditives, i per la incidència de la sordesa en l'adquisició del llenguatge i l'accés a la informació i als aprenentatges, aquest àmbit s'amplia al primer cicle d'educació infantil i a l'ensenyament secundari.

Les característiques específiques i diferenciadores de l'actual MAC-12 són les següents:

- Unió en un sol document els diferents marcs i perfils professionals: psicopedagogs, audioprotetistes i logopedes.
- Consolidació la noció de "Comportament Lingüístic" (CL) emprada per la identificar, classificar i prendre decisions respecte a la intervenció.
- Actualització de la noció i repertori de "Dificultats Observables" que interfereixen o causen l'alteració en el desenvolupament del llenguatge.
- Ús del terme "Context Educatiu" com a variable per determinar els ajuts.
- Diferenciació d'actuacions de Centre Educatiu i de CREDA en cada cas i concretant-les segons el document "L'Ús del Llenguatge a l'Escola".
- *Concreció de la prestació del servei: la coordinació amb la resta de serveis educatius explicitant les funcions respectives, els criteris per proporcionar atenció, orientació i/o assessorament, i la informació per a famílies i centres.*

1.2. Els CREDA i el context normatiu.

Els CREDA són serveis de suport als centres educatius en l'adequació a les necessitats especials de l'alumnat amb greus dificultats d'audició, llenguatge i/o comunicació que interfereixen en el seu desenvolupament personal, social i curricular. La seva intervenció es concreta en tres grans àmbits: alumnat i famílies; centres i professorat; zona educativa.

Es tracta d'un model d'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials i al seu entorn propi de Catalunya. Actualment hi ha 10 CREDA, cadascun amb una zona d'actuació àmplia, generalment coincideix amb un Servei Territorial.

Les funcions principals dels CREDA es concreten en:

Valorar i fer el seguiment del procés evolutiu audiològic, comunicatiu i lingüístic de l'infant amb sordesa.

Valorar i fer el seguiment de les necessitats psicolingüístiques i educatives de l'alumnat amb greus trastorns de llenguatge i/o comunicació.

Proporcionar atenció logopèdica específica a l'alumnat amb greus trastorns de l'audició, el llenguatge i/o la comunicació.

Orientar i assessorar a les famílies de l'alumnat amb greus trastorns de l'audició, el llenguatge i/o la comunicació.

Proporcionar suport i assessorament als centres i al professorat de l'alumnat amb greus dificultats d'audició, llenguatge i/o comunicació.

Posar a disposició de la comunitat educativa materials, recursos, assessorament i formació especialitzada per a l'adequació de la tasca docent a les necessitats especials de l'alumnat amb dificultats d'audició, llenguatge i/o comunicació.

A partir de la Article 86 del Capítol III sobre Serveis educatius i serveis de suport als centres de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, els CREDA es regulen amb el Decret de Serveis Educatius de 2012 i les corresponents i subsegüents ordres d'Instruccions d'inici de curs.

1.3 Marcs teòrics referents.

LINEES DE SUPORT I COMPORTAMENTS LINGÜÍSTICS

Aquest "Marc d'Actuació dels CREDA. Els "Criteris d'intervenció en el llenguatge" neix per concretar el DECRET .../2013, que regula els CREDA, tant les seves funcions com els alumnes susceptibles de necessitar un ajut específic: alumnes amb disminucions auditives i alumnes amb trastorns del llenguatge.

Aquest Marc (Dep. Ensenyament, 2013), i també l'anterior (Dep. Ensenyament, 1999), recull, en primer lloc i com a resultat de l'aplicació pràctica, la necessitat de definir diferents tipus de suports per portar a terme els seus objectius educatius quan els alumnes mostren dificultats en l'adquisició del llenguatge. Concretament aquí es consideren dues línees de suport:

1. Una basada en *potenciar i activar la reflexió dels propis mestres a l'entorn del seu paper* (Wells, 2001) tot tenint en compte *l'entorn escolar com l'entorn natural on aprendre a comunicar-se i a utilitzar llenguatge* (Sánchez, 1998; Rice i Wilcox, 1995). La publicació al seu dia del llibre " L'ús del llenguatge a l'escola" (Dep. d'Ensenyament, 2003) responia a aquesta línia de suport als propis mestres.
2. Un altre model o línia de suport *posa la mirada en el tipus i grau de dificultat lingüística* tenint també en compte *l'edat* en que es dona. La valoració de aquests aspectes determinarà la intervenció específica portada a terme per un especialista en trastorns de llenguatge (logopeda). La decisió es fonamenta en els coneixements de les etapes d'adquisició de les diferents fites comunicatives i lingüístiques (Owen, 2003; Crystal, Fletcher i Garman, 1984) i en el coneixement del tipus de trastorn primari que pot afectar la comunicació i el llenguatge (Peña-Casanova, 1988; Yule i Rutter, 1987; Bishop i Leonard, 2000).

El Marc respon a la necessitat de concretar quins alumnes són susceptibles de disposar del suport específic logopèdic i quins poden avançar a partir d'una intervenció des de l'entorn escolar. Aquest Marc, com al seu moment l'anterior, pren en consideració uns plantejaments referits a la definició del comportament lingüístic (1), a l'edat en que es dona (2) i la dificultat intrínseca o tipus de trastorn primari que el provoca (3):

1. Comportaments lingüístics: Atès que la dificultat intrínseca no aporta suficient informació del grau d'assoliment de competència lingüística (Bishop i Rosenbloom, 1987), cal recolzar-se en les fites lingüístiques evolutives (comportaments lingüístics), aquells assoliments clau per a fer el següent pas, per determinar en quin moment de l'adquisició del llenguatge està aquell infant. Amb aquesta finalitat, cal conèixer les etapes d'adquisició lingüística (Barret, 1999) i tenir referents per valorar la competència de l'infant des del punt de vist funcional (Lund i Duchan, 1988).

2. L'edat en que s'assoleix un grau de competència determinat: un comportament molt inicial present en una edat més tardana comporta, generalment, la necessitat d'una intervenció específica.
3. La incidència de la dificultat intrínseca (pèrdua auditiva, trastorn motriu, síndrome de Down, trastorn de l'espectre autista...) en el desenvolupament comunicatiu i lingüístic (Jané-Ballabriga, 2001). Un determinat nivell de desenvolupament provocat per un tipus o un altre de trastorn primari, a una edat concreta, pot determinar la necessitat o no d'una intervenció específica. Per altra banda, un tipus concret de trastorn primari pot tenir unes característiques d'incidència en l'infant que demani un plantejament diferencial en la intervenció.

La definició d'aquests tres aspectes juntament amb l'anàlisi de l'entorn i recursos escolars, aporta dades suficients per a determinar quin tipus de suport és necessari i, al mateix temps ajuda a determinar quines són les necessitats específiques en comunicació i llenguatge i, conseqüentment, dissenyar el model i el contingut de la intervenció.

L'ADQUISICIÓ DEL LLENGUATGE

Respecte a la intervenció en l'adquisició del llenguatge aquest Marc d'Actuació dels CREDAC pren com a referent els conceptes, supòsits i tècniques que es recullen a la publicació del Departament d'Ensenyament "Ús del Llenguatge a l'Escola".

Així s'enten el *llenguatge com a activitat humana*, quelcom que les persones fan per parlar i comunicar-se, i *que es desenvolupa gràcies a un procés d'ensenyament-aprenentatge*.

L'adquisició del llenguatge es dona en un espai social i compartit per adults i infants en què té lloc un procés interactiu entre els que dominen el llenguatge i els que l'han d'aprendre. L'infant ha de prendre part activa per adquirir el llenguatge i l'adult ha d'adaptar la seva intervenció, precisament, per facilitar-li'n l'adquisició.

La contínua interacció entre l'infant i l'entorn social permet fer referència al concepte de funcionalitat del llenguatge, és a dir, la capacitat del llenguatge per transformar el medi social en què es produeix. Aquest concepte porta també a analitzar per a què s'utilitza el llenguatge. És a dir, si s'utilitza per informar o demanar informació, regular el nostre comportament o el dels altres, donar seguretat, protestar per un incident, expressar alegria, mostrar malestar, desitjar bon dia, planificar les nostres activitats, etc. Així, es consideren diferents classificacions de les anomenades funcions comunicatives i lingüístiques.

Centrar-se en el llenguatge com a activitat humana, funcional, social i de comunicació no vol dir excloure els aspectes formals i estructurals de la seva anàlisi, d'altra banda imprescindibles. De la mateixa manera, ressaltar el paper de la interacció social, la funció medidora de l'adult i l'exercici de les funcions del llenguatge en el context natural, tampoc no pressuposa afirmar que aquestes siguin les úniques causes responsables del desenvolupament del llenguatge.

En aquest sentit, els sistemes d'ajudes a l'adquisició i aprenentatge del llenguatge que en aquesta proposta considerem més importants són els que venen expressats per les metàfores de la zona de desenvolupament proper (Vigotski, 1979): espai compartit d'ajudes lleugerament per sobre del nivell d'aprenentatge de l'infant; la bastida (Bruner, 1979): estructura temporal d'ajudes que es retiren quan la construcció és sòlida; i l'aprenent (Kaye, 1986): a qui l'expert confia tasques de més responsabilitat, a mesura que augmenten les seves competències.

La proposta d'intervenció que ofereixen els CREDA per al desenvolupament auditiu, comunicatiu i lingüístic se situa principalment en el context escolar. D'acord amb la descripció i tractament que el document esmentat "Ús del Llenguatge a l'Escola", l'entorn escolar ofereix aportacions específiques a l'adquisició del llenguatge que l'alumne necessita per integrar-se a l'entorn social, concretament :

- Ofereix un microcosmos de relació social.
- Presenta ocasions per a l'exercici de registres formals i informals del llenguatge.

- Facilita l'alternança continuada entre la interacció simètrica amb els companys i asimètrica amb els docents.
- La majoria d'activitats educatives impliquen funcions de planificació, regulació i avaluació del llenguatge.
- És un entorn idoni per a la negociació de significats.
- És un entorn on la llengua oral és el principal vehicle de transmissió de coneixements.

2. Criteris d'atenció dels CREDA.

La definició d'aquests criteris té com objectiu ajudar als professionals de l'EAP a l'horade prendre decisions en el continu d'intervenció en el llenguatge, des de la resposta més propera a la resposta més específica.

Per a aquesta definició es pren com a referència, en primer lloc, la seqüenciació d'assoliments que els nens van fent en el procés evolutiu normal, des de l'inici de la comunicació fins al domini del llenguatge formal per a narrar, fita que marca ja la capacitat de parlar de coses no presents, no compartides amb l'ús de recursos lingüístics molt elaborats. Aquestes fites considerades determinants se les ha etiquetat com a "Comportaments", els quals descriuen com l'infant estructura i usa el llenguatge en situacions comunicatives diverses en les diverses fites a assolir.

En segon lloc, es prenen en consideració les variables a tenir en compte a l'hora d'orientar la resposta educativa. Es prenen en consideració tres tipus de variables. La primera és la que valora les "dificultats intrínseques" que han provocat un comportament determinat, aspecte que orientarà el com caldrà orientar la intervenció per facilitar la millora en l'adquisició de la comunicació i el llenguatge. La segona variable a tenir en compte té a veure amb el context des d'on s'ha de donar resposta, és a dir, té a veure amb les condicions de "l'entorn escolar". En darrer lloc, es pren en consideració en quin moment evolutiu es dona aquest comportament, moment que s'ha etiquetat com "l'edat", referenciant les fites evolutives segons l'edat cronològica.

Tenint en compte tant el "comportament" com les "variables que orienten la resposta educativa", es fa una proposta com haurà de ser "l'atenció" d'aquests alumnes dins el continu de respostes que hem especificat més amunt. Així es defineix si l'atenció s'ha de fer amb els recursos del centre portant a terme un programa determinat o bé cal, a més a més, la intervenció logopèdica del CREDA, col·laborant amb l'EAP o altres Serveis específics.

La definició dels diferents programes tenen a veure amb tot el treball portat a terme conjuntament professionals dels EAP i els CREDA i plasmat en el llibre " L'ús del Llenguatge a l'escola" (Departament d'Ensenyament, 2003).

1.3. Comportaments lingüístics.

Amb l'etiqueta de "Comportament" s'han descrit 9 fites a assolir al llarg del procés d'adquisició que són imprescindibles per avançar cap a la competència. Cada una d'aquestes etiquetes defineixen un comportament comunicatiu-lingüístic que és observable i que fa referència a una d'aquestes fites. Aquests comportaments varen ser etiquetats en el seu moment amb les lletres de l'abecedari, de la lletra A a la lletra I, aspecte que s'ha mantingut.

El comportament A fa referència específica a les bases comunicatives, concretament a la capacitat d'interacció social recíproca, la dificultat amb la qual es mostra amb el comportament descrit com " No manifesta intencions comunicatives ni amb gest ni amb paraules".

El quatre comportaments següents (del B a l'E), fan referència al grau de coneixement formal del llenguatge. Va des del domini de la interacció que demana l'ús de recursos per comunicar-se (Comp. B: gest, primeres paraules, combinació de paraules) a l'assoliment progressiu de l'organització de les paraules seguint regles morfosintàctiques (Comp. C: presència d'algunes primeres combinacions morfosintàctiques i presència de verb, / Comp. D: frase simple amb presència dels elements morfosintàctics bàsics si bé en ocasions amb errors / Comp. E: Domini de la frase simple presència d'estructures complexes encara que s'hi puguin donar alguns errors". L'assoliment d'aquesta fita comporta la capacitat d'expressar amb llenguatge fets totalment descontextualitzats.

Els comportaments G i F, tenen a veure amb la intel·ligibilitat del missatge. Mentre que en el primer aquesta no està tant compromesa perquè, tot i que retardada, segueix els processos habituals d'adquisició, en el comportament F les dificultats per entendre la tira fònica són molt importants i incideixen de manera clara en el seu desenvolupament. El comportament H descriu les dificultats lligades a la comprensió del món i la necessitat de moltes experiències per poder

establir relacions conceptuals. I finalment, el comportament I té a veure amb dificultats específiques en el domini de les habilitats conversacionals.

Comportament lingüístic	Aspectes Afectats
A	COMUNICACIÓ
B, C, D, E	LLENGUATGE (discurs, sintaxi, morfologia)
F, G	PARLA (Estructura morfemes: Fonètica, fonologia)
H	CONTINGUT
I	ÚS: Pragmàtica

COMPORTAMENT LINGÜÍSTIC "A"
Comunicació no simbòlica basada en el moviment, el to muscular, l'expressió facial o els sons inespecífics
DESCRIPCIÓ
<ul style="list-style-type: none"> • Habitualment la interacció és induïda per l'adult amb absència de canvis de torn i/o escassa resposta. • Absència d'atenció i acció compartides. • Puntualment pot fer demandes però únicament per cobrir necessitats bàsiques. • Si hi ha alguna producció oral és ecolàlia o cantarella sense significació comunicativa.

COMPORTAMENT LINGÜÍSTIC "B"
Manifesta intencions comunicatives amb el gest o amb forma lingüística d'una o dues paraules
DESCRIPCIÓ
<ul style="list-style-type: none"> • Té interès per la comunicació i pot mantenir l'atenció conjunta, encara que de manera inestable i amb pocs torns de paraula. • Absència de verb. Quan es dona la combinació de dues paraules, el seu ús està regit pel significat del que vol expressar i no per regles morfosintàctiques • Parla de les seves rutines (llenguatge vinculat al present immediat) • Aquests paràmetres es tindran en compte en qualsevol dels sistemes de comunicació que utilitzi l'infant • En comportaments lingüístics B més evolucionats s'allarguen les emissions i apareixen més de dos elements

COMPORTAMENT LINGÜÍSTIC “C”
<p>Manifesta intencions comunicatives amb formes lingüístiques de 3 ó més paraules, amb presència de verb, però amb pocs elements morfosintàctics.</p>
DESCRIPCIÓ
<ul style="list-style-type: none"> • Correspon a una etapa en que encara no utilitza les paraules amb funció sintàctica. No obstant, es poden observar paraules gramaticals i flexions, encara poc estables i productives: <ul style="list-style-type: none"> ○ Predomini de paraules significat: noms, verbs, adjectius, i algun relacional. ○ Poc repertori de paraules gramaticals ○ Presència del verb, amb formes rudimentàries: infinitius, gerundis, participis, imperatius, o tercera persona del singular del present d'indicatiu. • Cap al final de l'etapa hi ha una progressiva ordenació seqüencial del missatge, comença a aparèixer l'estructura morfològica i sintàctica bàsica, encara que predominin els errors i les omissions sobre els encerts. • Allarga els torns de paraula, manté el tòpic i és contingent. • Si no es comparteix el context comunicatiu costa comprendre el discurs, per part del interlocutor. A nivell de parla -tenint l'etapa de desenvolupament del llenguatge que representa - es poden observar errors propis del inici del desenvolupament fonològic.
COMPORTAMENT LINGÜÍSTIC “D”
<p>Manifesta intencions comunicatives amb frases de 3 o més elements mantenint l'estructura correcta, amb presència d'elements morfosintàctics bàsics, encara que amb errors.</p>
DESCRIPCIÓ
<ul style="list-style-type: none"> • S'expressa bàsicament amb frase simple. • Amplia el repertori de categories gramaticals: nom, verb, adjectiu, adverbis, preposicions i conjuncions, encara que poc variat i amb errors. • Més de la meitat de les produccions apareixen flexionades: <ul style="list-style-type: none"> ○ Flexió verbal: Presència de morfemes de nombre, persona i temps (present, passat, futur) amb errors. ○ Flexió nominal: Presència de morfemes de gènere i nombre amb errors • Concordança correcta de: Det – Nom -Adj / nom -verb2 • Comença a produir frases coordinades i alguna subordinada amb errors . (Presència de més d'un nucli verbal). • Informa i explica fets de manera eficaç, tot i que amb alguns errors, omissions o ús poc variat de connectors. (Major participació en la conversa).
<ol style="list-style-type: none"> 1. Per valorar la flexió nominal com a correcta, cal que utilitzi 2 ó 3 paraules de cadascuna de les categories gramaticals: nom, adjectiu i pronom. No és suficient si només flexiona el gènere 2. Per valorar les concordances com a correctes cal que respecti la persona i el nombre.

COMPORTAMENT LINGÜÍSTIC “E”
<p>Manifesta intencions comunicatives amb frases de 4 o més elements mantenint l'estructura sintàctica correcta en les oracions simples i amb presència d'alguns errors en les complexes.</p>
DESCRIPCIÓ
<ul style="list-style-type: none"> • Utilitza els sintagmes nominal i verbal, amb un progressiu augment d'elements. • Utilitza un repertori variat de categories gramaticals. • Utilitza frases coordinades i subordinades progressivament complexes (causals, de relatiu, condicionals, temporals, ...) tot i que amb errors en els temps verbals. • Informa i explica fets, passats i futurs, de manera ordenada i elaborada: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ús de frases amb sentit figurat. ○ Ús més variat de connectors discursius tot i que amb errors. • Predomina la correcció sobre l'error a l'hora de construir frases més complexes <p><i>Observacions</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • En alumnat sense pèrdua auditiva important * cal valorar la idoneïtat de la intervenció logopèdica.

COMPORTAMENT LINGÜÍSTIC “F”
<p>Afecta únicament a l'aspecte fonològic del llenguatge i es concreta amb una parla intel·ligible amb presència d'algunes de les següents característiques:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Presència sistemàtica d'un sol fonema consonàntics i manca de contrastos fonètics. b) Manca de patró fonològic amb variabilitat en la producció d'una mateixa paraula. c) Presència de processos inusuals o idiosincràtics rarament existents en el desenvolupament normal.
DESCRIPCIÓ
<ul style="list-style-type: none"> • Habitualment apareixen trets fonològics propis de l'adquisició més inicial (oclusivitat o nasalitat i sons vocàlics) . • Sovint presenta un ventall vocàlic reduït (sobretot presència de /a/ /o/). • Alteració de la pauta evolutiva dels punts d'articulació (anterior –dental - posterior). • Inestabilitat dels errors per manca de consciència dels trets fonològics • Dificultat de comprensió per al interlocutor, i per observar el patró que utilitza • Presència de processos inusuals o idiosincràtics que no responen a les aproximacions pròpies del procés d'adquisició normatiu • Alteracions de l'ordre de l'estructura de la paraula, en l'ordre de la síl·laba o els fonemes <p><i>Observacions:</i></p> <p>* És difícil determinar la presència d'elements morfològics i sintàctics tot i que pot realitzar produccions llargues</p> <p>* Per determinar aquest comportament cal disposar d'una mostra prou extensa per diferenciar si</p>

es tracta d'un trastorn o d'un procés evolutiu molt retardat.
COMPORTAMENT LINGÜÍSTIC "G"
<p>La seva parla presenta força errors i totes les següents característiques:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Persistència de processos de simplificació normals més enllà de l'edat corresponent. b) Desajustos cronològics. Presència de processos de simplificació més primerencs junt amb d'altres més tardans. c) Dificultats amb l'estructura sil·làbica en paraules llargues.
DESCRIPCIÓ
<ul style="list-style-type: none"> • Alumnat amb parla molt retardada per l'edat però no desviada del procés evolutiu normatiu. • Produeix errors que responen als ajustaments típics que fan els nens i nenes en el procés d'adquisició. <p><i>Observacions</i></p> <p>* Si presenta una sola de les característiques descrites, i no totes tres, no es considera Comportament Lingüístic "G".</p>
COMPORTAMENT LINGÜÍSTIC "H"
El seu llenguatge es caracteritza per l'ús de paraules concretes, referides a entitats observables, accions i atributs, amb pocs termes que indiquen espai i temps
DESCRIPCIÓ
<ul style="list-style-type: none"> • Es caracteritza per l'ús de vocabulari restringit amb molt termes deíctics, dificultats per nomenar categories i utilitzar termes espacials i temporals. • L'estructura morfològica i sintàctica bàsica és correcta. • El baix desenvolupament del seu llenguatge està estrictament relacionat amb el baix nivell de coneixements, experiències viscudes, baixa estimulació, etc. • Dificultats en la cohesió i coherència del discurs: <ul style="list-style-type: none"> ○ Omissió d'informació bàsica. ○ Desordre en la situació de fets en el temps.
COMPORTAMENT LINGÜÍSTIC "I"
Mostra poques habilitats conversacionals. Les dificultats es manifesten: en la presa de torns, a l'hora de tenir present l'interlocutor i en el manteniment del tòpic
DESCRIPCIÓ
<ul style="list-style-type: none"> • Canvia el tema de la conversa ignorant el que s'ha dit abans. • Desatent i/o desconeix els senyals socials que indiquen quan ha d'intervenir. • Habitualment és l'adult qui ha d'iniciar els torns de conversa. • Pot comportar alguna dificultat per a fer efectiva la comunicació.

1.4. Variables que orienten la resposta educativa.

A partir del resultat de les valoracions prèvies dutes a terme amb l'alumne que presenta dificultats de tipus comunicatiu i/o lingüístic, l'orientació de l'atenció a les seves necessitats educatives vindrà condicionada no només pel seu comportament lingüístic sinó també per la interrelació de les següents variables:

1. Les dificultats "Nuclears" que afecten a les habilitats comunicatives i lingüístiques de l'infant i que interfereixen en el seu desenvolupament personal, social i curricular. Poden ser:
 - a. Dificultats de relació o comunicació.
 - b. Dificultats cognitives.
 - c. Dificultats motrius.
 - d. Pèrdua auditiva permanent.
 - e. Dificultats específiques de llenguatge.
 - f. Manca d'estimulació. (Deprivació social).
 - g. Poc contacte amb la llengua.
 - h. Dificultats de planificació i programacions de la parla.
 - i. Dificultats orgàniques (Aparell bucofonatori).
 - j. Dificultats específiques de la parla.
2. L'entorn escolar que fa referència a l'espai on tenen lloc les situacions d'ensenyament-aprenentatge i on l'infant rep diferents suports que poden ser personals, com són els/les mestres tutors/es i especialistes (mestre especialista d'educació especial, mestre d'audició i llenguatge).

La tipologia dels centres ordinaris també pot ser diferent. Així doncs ens podem trobar escolaritzats els alumnes en: centres amb unitats de suport a l'educació especial (USEE), centres d'agrupament de sords, escoles bressol, ...

3. L'edat cronològica es presenta com un indicador de referència que condicionarà l'orientació del tipus de resposta educativa.

L'interval d'edats se situa bàsicament al 2n cicle d'educació infantil i etapes d'ensenyament obligatori.

En el cas de l'infant que presenta discapacitat auditiva, per la incidència de la sordesa en l'adquisició del llenguatge i en l'accés a la informació i els avenços en l'aplicació de protocols per a la detecció i diagnòstic precoç de la hipoacúsia neonatal en els hospitals, l'interval d'edat s'ha ampliat a 1r cicle d'educació infantil (0 a 3 anys) així com també a l'ensenyament postobligatori.

1.5. Variables que orienten la resposta educativa.

Els criteris que orienten l'atenció específica als alumnes que presenten dificultats comunicatives i/o lingüístiques s'inspiren en els principis del document Marc d'actuació dels CREDA elaborat l'any 1999:

- La intervenció en el llenguatge dels alumnes s'ha de produir en funció de les necessitats educatives que els retards o trastorns del llenguatge o la comunicació generen.
- Els criteris d'intervenció en el llenguatge parteixen no tant de l'etiquetatge diagnòstic com de l'avaluació descriptiva dels comportaments lingüístics que presenten els alumnes i les fites comunicatives que tenen assolides.
- La intervenció s'ha de produir en el marc més normalitzat possible; és a dir, en el context habitual de l'infant i, en totes les ocasions, caldrà l'ús dels recursos del propi centre que, eventualment, es veuran complementats per la intervenció directa a càrrec d'especialistes dels Centres de Recursos Educatius per Deficients Auditius (CREDA).

La concreció de l'atenció específica es reflectirà en programes específics d'intervenció que es duran a terme des del CENTRE docent i/o des del CREDA. (L'ús del llenguatge a l'escola. Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya)

Els programes d'intervenció de centre són els següents:

1. Programa específic de comunicació. Va adreçat a alumnes amb dificultats de relació, per exemple alumnes que presenten un CL A.
2. Programa d'estimulació global. Adreçat a alumnes que tenen un coneixement limitat de l'entorn i presenten un ritme de desenvolupament més lent. Per exemple, alumnes que presenten dificultats cognitives amb un CL C.
3. Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. Adreçat a alumnes que mostren intencions i habilitats comunicatives i disposen d'un codi oral, si bé el seu desenvolupament lingüístic és retardat amb referència als companys de la seva mateixa edat. Per exemple, alumnes que presenten una pèrdua auditiva permanent amb un CL B.
4. Programa d'estimulació per al desenvolupament fonològic dins l'aula i/o en petit grup. Va adreçat als alumnes que mostren una estructuració del llenguatge força correcta o bé amb un petit retard respecte als seus companys, però amb errors a nivell fonològic i morfosintàctic que fan que la seva parla sigui poc intel·ligible. Per exemple alumnes que presenten dificultats orgàniques o específiques de la parla que tenen un CL F.
5. Programa d'immersió adreçat a aquells alumnes que han mantingut poc contacte (menys de 3 anys) amb la llengua escolar (català i/o castellà).

Pel que fa a l'atenció específica del CREDA generalment estarà centrada a les dificultats més greus en el llenguatge que es mostren a partir d'un comportament lingüístic molt retardat respecte a l'edat cronològica. Així doncs la seva atenció específica es concreta en les següents modalitats:

1. Avaluació, intervenció i seguiment audioprotètic en col·laboració amb els serveis de salut.
2. Avaluació psicolingüística en col·laboració amb l'EAP i serveis de salut.
3. Avaluació, intervenció i seguiment logopèdic.
4. Col·laboració amb els serveis de salut i d'atenció precoç. (CDIAP).
5. Col·laboració amb l'EAP en l'orientació per l'aplicació de programes d'intervenció específics als centres.

L'atenció del CREDA estarà estretament lligada al treball coordinat amb les famílies i els mestres.

A continuació es presenta de manera esquemàtica i interrelacionant totes les variables exposades anteriorment en un quadre resum que descriu els criteris d'actuació per a l'alumnat amb dificultats de llenguatge, la parla i la comunicació.

1.6. Criteris de finalització de la intervenció.

Criteri general:

El CREDA finalitzarà la intervenció logopèdica a l'alumnat quan aquest assoleixi un comportament lingüístic que li permeti accedir al currículum i a un desenvolupament personal i social el màxim normalitzat possible aplicant els criteris d'atenció del Marc d'actuació dels CREDA descrits en l'apartat 3.3

Aspectes a considerar:

Cal valorar la finalització de la intervenció logopèdica en qualsevol etapa educativa en les següents situacions:

1. Quan l'alumne/a hagi assolit el comportament lingüístic E, tingui un bon domini gramatical del discurs i coherència narrativa i/o un comportament lingüístic de parla superior al G.

2. Quan hi ha una aturada o una evolució molt limitada en el progrés lingüístic de l'alumne/a després d'una intervenció logopèdica continuada (3 ó 4 cursos).
3. Quan el diagnòstic inicial de l'alumne/a s'ha modificat. Hi ha un canvi en la valoració de les dificultats intrínseques de l'alumne/a i això comporta un canvi en l'atenció logopèdica.
4. Quan l'alumne rep atenció logopèdica per part d'un altre servei públic.
5. Quan hi ha un canvi en l'escolarització de l'alumne/a cap a escolaritat compartida (centre ordinari i centre d'educació especial), o cap a escola d'educació especial, finalitzarà l'atenció del CREDA.

Altres consideracions a tenir en compte amb els criteris generals:

Si l'alumne/a manté un període d'absentisme injustificat d'un 50 % en un trimestre, cal recordar al centre escolar i a la família que, si la situació es torna a repetir, finalitzarà la intervenció logopèdica per part del CREDA.

Valorar l'actitud de l'entorn escolar i familiar de l'alumne/a respecte a la seva col·laboració en la intervenció logopèdica: participació familiar, mesures d'atenció a la diversitat en el centre, suports externs, ...

Comportaments lingüístics	Variables que orienten la resposta educativa			Atenció	
		Dificultats intrínseques	Entorn escolar	Edat	
<p style="text-align: center;">A</p> <p style="text-align: center;">No manifesta intencions comunicatives ni amb gest ni paraules</p>	Les valoracions prèvies confirmen	Dificultats de relació	A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	3a o més	CENTRE: Programa Específic de Comunicació. CREDA: Col·laboració amb l'EAP per orientar l'ús d'un programa específic de comunicació .
		Dificultats cognitives	A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	3a o més	CENTRE: Programa d'estimulació global a nivell cognitiu i comunicatiu
		Dificultats motrius	A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MALL	3a o més	CENTRE: Programa d'estimulació global a nivell cognitiu i comunicatiu
			A. Ordinària - MEE	3a o més	CENTRE: Programa Específic de Comunicació. CREDA: Col·laboració amb l'EAP per orientar l'ús d'un programa específic de comunicació .

Comportaments lingüístics	Variables que orienten la resposta educativa			Atenció	
		Dificultats intrínseques	Entorn escolar	Edat	
<p style="text-align: center;">A</p> <p style="text-align: center;">No manifesta intencions comunicatives ni amb gest ni paraules</p>	Les valoracions prèvies confirmen	Pèrdua auditiva permanent.	A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	De 0 a 3 anys	CENTRE: Programa específic de comunicació. CREDA: Col·laboració amb el CDIAP i l' EAP en la valoració de la comunicació, valoració audiològica i intervenció logopèdica, si s'escau.
				A partir de 3 anys	CENTRE: Programa específic de comunicació. CREDA: Col·laboració amb el CDIAP i l' EAP en la valoració de la comunicació, valoració audiològica i intervenció logopèdica, si s'escau.

Comportaments lingüístics	Variables que orienten la resposta educativa			Atenció	
		Dificultats intrínseques	Entorn escolar	Edat	
<p style="text-align: center;">B</p> <p style="text-align: center;">Manifesta intencions comunicatives amb gest o amb forma lingüística d'una o dues paraules</p>	Les valoracions prèvies confirmen	Pèrdua auditiva permanent	A. Ordinària+USEE Centre d'agrupament A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	A totes les edats	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Intervenció audioprotètica, logopèdia i avaluació psicolingüística en col·laboració amb l'EAP i els serveis de Salut.
		Dificultats cognitives	A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MALL	3a o més	CENTRE: Programa d'estimulació global.
			A. Ordinària - MEE	3a o més	CENTRE: Programa d'estimulació global. CREDA: Col·laboració amb l'EAP en l'orientació per l'aplicació d'un programa de desenvolupament cognitiu i comunicatiu.
		Dificultats motrius	A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MALL	3a o més	CENTRE: Programa d'estimulació global.
			A. Ordinària - MEE	3a o més	CENTRE: Programa d'estimulació global. CREDA: Col·laboració amb l'EAP per orientar en l'ús d'un programa específic de comunicació.

Comportaments lingüístics	Variables que orienten la resposta educativa			Atenció	
		Dificultats intrínseques	Entorn escolar	Edat	
<p style="text-align: center;">B</p> <p style="text-align: center;">Manifesta intencions comunicatives amb gest o amb forma lingüística d'una o dues paraules</p>	Les valoracions prèvies confirmen	Dificultats específiques de llenguatge.	A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	3 anys	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup.
				4 anys o més	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Intervenció logopèdica i avaluació psicolingüística
		Manca d'estimulació. (Deprivació social)	A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	3 o 4 anys	CENTRE: Programa d'estimulació global.
				5a o més	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Intervenció logopèdica i avaluació psicolingüística
		Poc contacte amb la llengua	Menys de 3 anys de contacte amb la llengua	CENTRE: Programa de immersió	
			Més de 3 anys de contacte amb la llengua	CREDA: Col·laboració amb l'EAP per la valoració i orientació de l'atenció	

Comportaments lingüístics	Variables que orienten la resposta educativa			Atenció	
		Dificultats intrínseques	Entorn escolar	Edat	
<p style="text-align: center;">B</p> <p style="text-align: center;">Manifesta intencions comunicatives amb gest o amb forma lingüística d'una o dues paraules</p>	Les valoracions prèvies confirmen	Dificultats de relació	A. Ordinària+USEE A. Ordinària – MALL	3 anys o més	CENTRE: Programa específic de comunicació.
			A. Ordinària – MEE	3 anys o més	CENTRE: Programa específic de comunicació. CREDA: Col·laboració amb el l'EAP Per orientar en l'ús d'un programa específic de comunicació.

Comportaments lingüístics	Variables que orienten la resposta educativa			Atenció	
		Dificultats intrínseques	Entorn escolar	Edat	
<p style="text-align: center;">C</p> <p style="text-align: center;">Manifesta intencions comunicatives amb formes lingüístiques de 3 o més paraules, amb pocs elements morfosintàctics, però amb presència de verb.</p>	Les valoracions prèvies confirmen	Pèrdua auditiva permanent	A. Ordinària+USEE Centre d'agrupament A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	A totes les edats	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Intervenció audioprotètica, logopèdia i avaluació psicolingüística en col·laboració amb l'EAP i els serveis de Salut.
		Dificultats cognitives	A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MALL	3a o més	CENTRE: Programa d'estimulació global. CREDA: Col·laboració amb l'EAP en l'orientació per l'aplicació d'un programa de desenvolupament cognitiu i comunicatiu.
			A. Ordinària - MEE	3 a 4 anys	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Intervenció logopèdica i avaluació psicolingüística amb objectius concrets per un curs.
		Dificultats de relació	A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	3a o més	CENTRE: Programa específic de comunicació. CREDA: Col·laboració amb l'EAP per orientar en l'ús d'un programa específic de comunicació.

Comportaments lingüístics	Variables que orienten la resposta educativa			Atenció	
		Dificultats intrínseques	Entorn escolar		Edat
C Manifesta intencions comunicatives amb formes lingüístiques de 3 o més paraules, amb pocs elements morfosintàctics, però amb presència de verb.	Les valoracions prèvies confirmen	Dificultats motrius	A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	3 anys o més	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Col·laboració amb l'EAP per orientar en l'ús d'un programa específic de comunicació.
		Manca d'estimulació. (Deprivació social)	A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	3 o 4 anys	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup.
				5a o més	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Intervenció logopèdica i avaluació psicolingüística
		Poc contacte amb la llengua	Menys de 3 anys de contacte amb la llengua	CENTRE: Programa de immersió	
Més de 3 anys de contacte amb la llengua	CREDA: Col·laboració amb l'EAP per la valoració i orientació de l'atenció				

Comportaments lingüístics	Variables que orienten la resposta educativa			Atenció
		Dificultats intrínseques	Entorn escolar	
<p style="text-align: center;">C</p> <p style="text-align: center;">Manifesta intencions comunicatives amb formes lingüístiques de 3 o més paraules, amb pocs elements morfosintàctics, però amb presència de verb.</p>	Les valoracions prèvies confirmen	Dificultats específiques de llenguatge	A. Ordinària – MALL A. Ordinària – MEE	3 anys CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup.
				4 anys o més CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Intervenció logopèdica i avaluació psicolingüística

Comportaments lingüístics	Variables que orienten la resposta educativa			Atenció	
		Dificultats intrínseques	Entorn escolar	Edat	
<p style="text-align: center;">D</p> <p style="text-align: center;">Manifesta intencions comunicatives amb frases de 3 o més elements mantenint l'estructura correcta, amb presència d'elements morfosintàctics bàsics, encara que amb errors.</p>	Les valoracions prèvies confirmen	Pèrdua auditiva permanent	A. Ordinària+USEE Centre d'agrupament A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	A totes les edats	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Intervenció audioprotètica, logopèdia i avaluació psicolingüística en col·laboració amb l'EAP i els serveis de Salut.
		Dificultats cognitives	A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	A totes les edats	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup.
		Dificultats de relació	A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	A totes les edats	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Col·laboració amb l'EAP per orientar en l'ús d'un programa específic de comunicació.
		Dificultats motrius	A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	A totes les edats	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Col·laboració amb l'EAP per orientar en l'ús d'un programa específic de comunicació.

Comportaments lingüístics	Variables que orienten la resposta educativa			Atenció	
		Dificultats intrínseques	Entorn escolar	Edat	
<p style="text-align: center;">D</p> <p style="text-align: center;">Manifesta intencions comunicatives amb frases de 3 o més elements mantenint l'estructura correcta, amb presència d'elements morfosintàctics bàsics, encara que amb errors.</p>	Les valoracions prèvies confirmen	Dificultats específiques de llenguatge	A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	3 i 4 anys	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup.
		Manca d'estimulació. (Deprivació social)	A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	3 anys o més	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Intervenció logopèdica i avaluació psicolingüística
		Poc contacte amb la llengua	Menys de 3 anys de contacte amb la llengua		CENTRE: Programa de immersió
			Més de 3 anys de contacte amb la llengua		CREDA: Col·laboració amb l'EAP per la valoració i orientació de l'atenció

Comportaments lingüístics	Variables que orienten la resposta educativa			Atenció	
		Dificultats intrínseques	Entorn escolar	Edat	
<p style="text-align: center;">E</p> <p style="text-align: center;">Manifesta intencions comunicatives amb frases de 4 o més elements mantenint l'estructura sintàctica correcta en les oracions simples i amb presència d'alguns errors en les complexes.</p>	Les valoracions prèvies confirmen	Pèrdua auditiva permanent	A. Ordinària+USEE Centre d'agrupament A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	A totes les edats	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Intervenció audioprotètica, logopèdia i avaluació psicolingüística en col·laboració amb l'EAP i els serveis de Salut.
		Dificultats cognitives	A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	A totes les edats	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup.
		Dificultats de relació	A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	A totes les edats	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup.
		Dificultats motrius	A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	A totes les edats	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup.

Comportaments lingüístics	Variables que orienten la resposta educativa			Atenció	
		Dificultats intrínseques	Entorn escolar	Edat	
<p style="text-align: center;">E</p> <p style="text-align: center;">Manifesta intencions comunicatives amb frases de 4 o més elements mantenint l'estructura sintàctica correcta en les oracions simples i amb presència d'alguns errors en les complexes.</p>	Les valoracions prèvies confirmen	Dificultats específiques de llenguatge	A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	6 anys o més	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Intervenció logopèdica i avaluació psicolingüística
		Manca d'estimulació. (Deprivació social)	A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	3 anys o més	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup.
		Poc contacte amb la llengua (Nouvingut)	Menys de 3 anys de contacte amb la llengua		CENTRE: Programa de immersió
			Més de 3 anys de contacte amb la llengua		CREDA: Col·laboració amb l'EAP per la valoració i orientació de l'atenció

Comportaments lingüístics	Variables que orienten la resposta educativa			Atenció	
		Dificultats intrínseques	Entorn escolar	Edat	
<p style="text-align: center;">F</p> <p style="text-align: center;">Afecta únicament a l'aspecte fonològic del llenguatge i es concreta en una parla intel·ligible amb presència d'alguna de les següents característiques:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presència sistemàtica d'un sol fonema consonàntic i, per tant, manca de contrastos. • Manca de patró fonològic amb variabilitat en la producció d'una mateixa paraula. • Presència de processos inusuals o idiosincràtics rarament existents en el desenvolupament normal. 	Les valoracions prèvies confirmen	Pèrdua auditiva permanent	A. Ordinària+MALL Centre d'agrupament A. Ordinària - USEE A. Ordinària - MEE	A totes les edats	CENTRE: Programa d'estimulació per al desenvolupament fonològic dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Intervenció audioprotètica, logopèdia i avaluació psicolingüística en col·laboració amb l'EAP i els serveis de Salut.
		Dificultats Motrius	A. Ordinària - MALL A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MEE	A totes les edats	CENTRE: Programa d'estimulació per al desenvolupament fonològic dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Col·laboració amb l'EAP per orientar en l'ús d'un programa específic de comunicació.
		Dificultats en la planificació i programació de moviments de la parla	A. Ordinària - MALL A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MEE	A totes les edats	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Intervenció logopèdica i avaluació psicolingüística
		Dificultats orgàniques (aparell bucofonatori)	A. Ordinària - MALL A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MEE	A totes les edats	CENTRE: Programa d'estimulació per al desenvolupament fonològic dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Col·laboració amb l'EAP i Serveis de Salut. SERVEIS DE SALUT: Intervenció logopèdica específica.

Comportaments lingüístics	Variables que orienten la resposta educativa			Atenció
		Dificultats intrínseques	Entorn escolar	
<p style="text-align: center;">G</p> <p style="text-align: center;">La parla presenta força errors amb totes aquestes característiques:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Persistència de processos de simplificació normals més enllà de l'edat corresponents. • Desajustaments cronològics. Presència de processos de simplificació més primerencs amb d'altres de més tardans. • Dificultats amb l'estructura sil·làbica en paraules llargues. 	Les valoracions prèvies confirmen	Pèrdua auditiva permanent	A. Ordinària+MALL Centre d'agrupament A. Ordinària - USEE A. Ordinària - MEE	A totes les edats CENTRE: Programa d'estimulació per al desenvolupament fonològic dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Intervenció audioprotètica, logopèdia i avaluació psicolingüística en col·laboració amb l'EAP i els serveis de Salut.
		Dificultats Motrius	A. Ordinària - MALL A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MEE	5 a. o més CENTRE: Programa d'estimulació per al desenvolupament fonològic dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Col·laboració amb l'EAP. Intervenció logopèdica i valoració psicolingüística, amb objectius concrets a dos anys.
		Dificultats específiques de parla	A. Ordinària - MALL A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MEE	4 a. o més CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup.
			A. Ordinària - MALL A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MEE	5 a. o més CREDA: Intervenció logopèdica i avaluació psicolingüística
Dificultats orgàniques (aparell bucofonatori)	A. Ordinària - MALL A. Ordinària+USEE A. Ordinària - MEE	A totes les edats CENTRE: Programa d'estimulació per al desenvolupament fonològic dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Col·laboració amb l'EAP i Serveis de Salut. SERVEIS DE SALUT: Intervenció logopèdica específica.		

Comportaments lingüístics	Variables que orienten la resposta educativa			Atenció	
		Dificultats intrínseques	Entorn escolar	Edat	
<p style="text-align: center;">H</p> <p style="text-align: center;">El seu llenguatge es caracteritza per l'ús de paraules concretes, referides a entitats observables accions i atributs, amb pocs termes que indiquen espai i temps.</p>	Les valoracions prèvies confirmen	Pèrdua auditiva permanent	A. Ordinària+USEE Centre d'agrupament A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	3a. o més	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Intervenció audioprotètica, logopèdia i avaluació psicolingüística en col·laboració amb l'EAP i els serveis de Salut.
		Dificultats cognitives	A. Ordinària+USEE	3a. o més	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup.
		Dificultats de relació	A. Ordinària - MALL		
		Dificultats motrius	A. Ordinària - MEE		

Comportaments lingüístics	Variables que orienten la resposta educativa			Atenció	
		Dificultats intrínseques	Entorn escolar	Edat	
<p style="text-align: center;">I</p> <p>Mostra poques habilitats conversacionals. Les dificultats es manifesten: en la presa de torns, a l'hora de tenir present a l'interlocutor i en el manteniment del tòpic.</p>	Les valoracions prèvies confirmen	Pèrdua auditiva permanent	A. Ordinària+USEE Centre d'agrupament A. Ordinària - MALL A. Ordinària - MEE	3a. o més	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup. CREDA: Intervenció audioprotètica, logopèdia i avaluació psicolingüística en col·laboració amb l'EAP i els serveis de Salut.
		Dificultats cognitives	A. Ordinària+USEE	3a. o més	CENTRE: Programa d'estimulació global del llenguatge dins l'aula i/o en petit grup.
		Dificultats de relació	A. Ordinària - MALL		
		Dificultats motrius	A. Ordinària - MEE		

2. Organització i funcionament.

2.1. Perfils professionals.

2.1.1. Audioprotetistes.

La funció principal de l'audioprotésista és la de valorar les capacitats auditives per tal de potenciar-les, en la mesura del possible, les capacitats auditives de la persona amb pèrdua auditiva mitjançant l'adaptació de pròtesis auditives i la utilització, si s'escau, d'altres ajuts electroacústics. També li correspon informar de l'ús i manteniment d'aquests ajuts, així com del pronòstic audioprotètic, és a dir, dels beneficis que n'obtindrà amb la seva utilització i de les dificultats que poden persistir.

La presència d'un/a audioprotésista en els CREDA, dóna la possibilitat de fer una valoració interdisciplinària, conjuntament amb la resta de professionals del servei, de les necessitats educatives dels i de les alumnes amb disminucions auditives i una planificació en equip de l'atenció educativa per a poder atendre aquestes necessitats.

2.1.2. Logopedes.

La tasca dels/les logopedes s'emmarca dins d'una perspectiva educativa que veu al nen/a d'una forma global.

La finalitat de la tasca del/la logopeda és afavorir el seu desenvolupament comunicatiu i lingüístic i facilitar, d'aquesta forma, el seu accés al currículum escolar.

La logopèdia practicada pels CREDA està inclosa en la resposta educativa global a l'alumnat i constitueix una part del seu currículum específic y està relacionada con el currículum general. Per aquest motiu es realitza en el marc escolar y de forma coordinada con tots els altres serveis educatius que intervenen.

2.1.3. Psicopedagogs/gues.

La funció principal del psicopedagog és la de realitzar l'avaluació psicopedagògica i el seguiment de les mesures que s'hagin determinat a partir d'aquesta valoració.

S'entén per avaluació psicopedagògica un conjunt d'actuacions adreçades a recollir, analitzar i valorar informació sobre les condicions personals de l'alumne i la seva interacció amb el context escolar i familiar, que siguin rellevants per a identificar les seves necessitats educatives i per fonamentar les decisions respecte als ajuts i suports que pot necessitar per a assolir, al màxim possible els objectius establerts en el currículum.

Majoritàriament, el psicopedagog del CREDA realitzarà el procés d'avaluació i seguiment conjuntament amb els professionals dels EAP referents de cada centre.

El psicopedagog/a també participa en l'assessorament a las famílies, als centres als/les logopedes que donen suport a l'alumnat sord per col·laborar en l'ajustament de l'atenció educativa.

2.2. Unitats de funcionament.

Els CREDA són equips multiprofessionals organitzats en tres unitats amb les següents funcions:

2.2.1. Unitat de valoració i orientació.

Unitat formada per psicopedagogs, especialistes en audició, llenguatge i comunicació, audioprotetistes i, si escau, mestres amb titulació de logopèdia o altre reconeixement oficial de l'especialitat en audició i llenguatge, amb les funcions de:

- Avaluació i orientació, psicolingüística i educativa dels alumnes amb greus trastorns d'audició, comunicació i/o llenguatge atesos pel CREDA, i també dels infants sords menors de 3 anys amb diagnòstic de pèrdua auditiva.
- Valoració i seguiment audiològic i audioprotètic dels infants i alumnes amb sordesa dels 0 als 18 anys.
- Prescripció i adaptació de les pròtesis auditives dels alumnes i també dels infants sords menors de 3 anys amb diagnòstic de pèrdua auditiva.
- Informació i assessorament a les famílies dels alumnes amb greus trastorns d'audició, comunicació i/o llenguatge, i també dels infants sords menors de 3 anys.
- Col·laboració amb tots els professionals que participen en el procés educatiu de l'infant, així com amb els serveis i especialistes externs al centre educatiu.

Atesa l'especificitat de les seves funcions i per tal de contribuir a l'aplicació de criteris comuns en cadascun dels CREDA, els psicopedagogs, d'una banda, i els audioprotetistes, de l'altra, participen en reunions de treball convocades pel Servei d'Atenció a la Diversitat i la Inclusió, que es fan amb periodicitat trimestral durant el curs acadèmic.

2.2.2. Unitat de seguiment educatiu.

Unitat formada per mestres amb titulació de logopèdia o altre reconeixement oficial d'especialitat en audició i llenguatge amb les funcions de:

- Atenció als alumnes amb sordesa i/o greus trastorns del llenguatge que requereixin atenció logopèdica específica complementària a les mesures del propi centre, i orientar llurs famílies.
- Orientació i assessorament als professors i als centres d'escolarització dels alumnes amb sordesa o amb trastorns greus del llenguatge per facilitar la seva adequació a les necessitats educatives específiques, dins el marc de col·laboració establert amb el psicopedagog referent del servei educatiu de zona.
- Orientació i assessorament als professors especialitzats (MALL i/o MEE) dels centres educatius per al desenvolupament de programes d'adequació a les necessitats específiques dels alumnes amb greus dificultats d'audició i llenguatge.
- Col·laboració amb el servei educatiu de zona en l'orientació i assessorament als professors per al desenvolupament de programes d'optimització del desenvolupament del llenguatge oral i escrit com a principal sistema d'accés als aprenentatges.

La seva actuació i modalitat d'atenció està regulada en el "Marc d'actuació dels CREDA: Criteris i objectius d'intervenció" i la seva concreció està establerta en el document "Ús del llenguatge a l'escola", (2003) i altres documents d'actualització que el Departament d'Ensenyament públic durant el curs 2011-2012.

2.2.3. Unitat d'actualització i tecnologia.

Unitat formada per mestres amb titulació de logopèdia o altre reconeixement oficial d'especialitat en audició i llenguatge. Les funcions d'aquesta unitat són:

- Gestionar i mantenir l'actualització de les tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement (TAC) aplicades a l'atenció als alumnes amb greus dificultats d'audició, comunicació i/o llenguatge.

- Gestionar i mantenir el fons documental i la seva actualització, pel que fa als temes relacionats amb l'atenció logopèdica i educativa als alumnes amb greus dificultats d'audició, comunicació i/o llenguatge.
- Gestionar i coordinar la formació d'acollida, la formació permanent interna dels professionals del CREDA i els assessoraments a centres i professors especialitzats dels alumnes amb greus dificultats d'audició, comunicació i/o llenguatge.